

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 382
van **FREYA SAEYS**
datum: 7 maart 2018

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Kinkhoest - Preventie en sensibilisering

Sinds 2013 adviseert de Hoge Gezondheidsraad aan alle zwangere vrouwen om zich tegen kinkhoest te laten vaccineren, om zo hun ongeboren kinderen te beschermen tegen de ziekte. Kinkhoest is een zeer besmettelijke luchtweginfectieziekte die een vroegtijdige bevalling kan veroorzaken en bij zuigelingen voor ernstige complicaties, zoals een ademhalingsstilstand, kan zorgen. In sommige gevallen leidt kinkhoest zelfs tot de dood. Ouders en naaste familieleden zijn de voornaamste bron van besmetting. De kinkhoest lijkt in heel wat Westerse landen opnieuw aan een opmars bezig.

In 2016 liet 69% van de zwangere vrouwen in Vlaanderen zich inenten tegen kinkhoest. In Brussel en Wallonië liggen die cijfers heel wat lager en laat slechts één op vijf zwangere vrouwen zich vaccineren. Het kinkhoestvaccin is volledig gratis voor zwangere vrouwen als het via Vaccinnet besteld wordt. Om baby's vanaf de geboorte te beschermen wordt aangeraden dat alle zwangere vrouwen zich tussen de 24ste en 32ste week van hun zwangerschap laten vaccineren. Vele ouders denken dat ze zich niet meer hoeven te laten vaccineren, omdat ze het vaccin vroeger al hebben gekregen. Die redenering klopt echter niet: de bescherming die het vaccin biedt, neemt elk jaar af.

De nood aan sensibilisering en informatieverbreiding blijft dus hoog, ook in Vlaanderen.

1. Hoeveel gevallen van kinkhoest bij kinderen jonger dan één jaar werden er in Vlaanderen in 2014, 2015, 2016 en 2017 geregistreerd?
Graag opgesplitst per jaar en per provincie.
2. Hoeveel gevallen van kinkhoest bij volwassenen werden er in Vlaanderen in 2014, 2015, 2016 en 2017 geregistreerd?
Graag opgesplitst per jaar en per provincie.
3. Wat was de vaccinatiegraad bij jonge ouders, zowel moeders als vaders, in 2014, 2015, 2016 en 2017?
Graag opgesplitst per geslacht (moeder /vader), per jaar en per provincie.
4. Wat was de vaccinatiegraad bij grootouders, zowel grootmoeders als –vaders, in 2014, 2015, 2016 en 2017?
Graag opgesplitst per geslacht (grootmoeder /grootvader), per jaar en per provincie?

5. Welke maatregelen worden momenteel genomen om het vaccin tegen kinkhoest bij zwangere vrouwen te promoten? Is de minister van plan bijkomende maatregelen omtrent informatieverspreiding en sensibilisering te ontwikkelen? Zo ja, welke?

ANTWOORD

op vraag nr. 382 van 7 maart 2018

van **FREYA SAEYS**

Het aantal gevallen van kinkhoest is de laatste jaren inderdaad vrij sterk toegenomen. Dit is niet alleen in Vlaanderen of België het geval. Het wordt in heel West-Europa waargenomen, ook in landen en streken met een hoge vaccinatiegraad zoals Vlaanderen. Precies die evolutie heeft een aantal landen doen beslissen om kinkhoestvaccinatie aan te bieden tijdens de zwangerschap met de bedoeling jonge baby's te beschermen vooraleer ze door hun eigen vaccinatie zelf weerstand kunnen opbouwen. Het eerste land dat hiermee in West-Europa startte, is Groot-Brittannië omwille van toegenomen sterfte aan kinkhoest bij jonge baby's.

1. Het aantal geregistreerde gevallen van kinkhoest bij kinderen jonger dan één jaar van de voorbije jaren vindt u in deze tabel:

	2014	2015	2016	2017
Antwerpen	31	23	25	15
Limburg	2	4	7	8
Oost-Vlaanderen	17	11	8	8
Vlaams-Brabant	11	8	7	14
West-Vlaanderen	11	5	15	5
Vlaams Gewest	72	51	62	50

2. Het aantal geregistreerde gevallen van kinkhoest bij volwassenen van de voorbije jaren vindt u in volgende tabel:

	2014	2015	2016	2017
Antwerpen	181	184	216	183
Limburg	69	72	84	69
Oost-Vlaanderen	164	147	152	172
Vlaams-Brabant	92	116	124	115
West-Vlaanderen	149	166	101	132
Vlaams Gewest	655	685	677	671

3. De vaccinatiegraad van jonge ouders wordt niet jaarlijks bevraagd. Vaccinatiegraadstudies worden niet elk jaar uitgevoerd en ik beschik dus niet over gegevens van de jaren zonder vaccinatiegraadstudies.

In de vaccinatiegraadstudie van 2016 werd gevraagd naar vaccinaties van de ouders van de jonge kinderen die in de studie opgenomen waren. Die gegevens dateren nog deels van de periode dat deze vaccins nog niet in het vaccinatieprogramma opgenomen waren en toen er een omslachtige procedure moest toegepast worden voor terugbetaling via het RIZIV.

In de studie werd ook een groep recent bevallen moeders bevraagd. De resultaten van de vaccinatiegraadstudie vindt u op de website van Zorg en Gezondheid, meer bepaald via <https://www.zorg-en-gezondheid.be/vaccinatiegraadstudie>.

De vaccinatiegraad van pas bevallen moeders bedroeg 69,3% voor vaccinatie tijdens de zwangerschap. Daarnaast was er nog een deel vrouwen dat meldde dat ze recent voor de zwangerschap gevaccineerd waren tegen kinkhoest.

Van de partners van recent bevallen vrouwen was 48,1% recent gevaccineerd tegen kinkhoest (minder dan een jaar geleden) en in totaal 61,7% in de loop van de laatste 10 jaar.

Volgende tabel geeft de vaccinatiegraad per provincie in de verschillende provincies in Vlaanderen op basis van de vaccinatiegraadstudie van 2016.

	moeder	partner laatste jaar	partner laatste 10 jaar
Antwerpen	64,5%	34,3%	46,8%
Limburg	74,8%	55,6%	76,3%
Oost-Vlaanderen	72,2%	53,9%	67,9%
Vlaams-Brabant	66,4%	49,8%	63,3%
West-Vlaanderen	72,2%	56,5%	66,6%

4. Over de vaccinatiegraad bij grootouders heb ik geen gegevens.
5. Toen de Hoge Gezondheidsraad in augustus 2013 de aanbeveling gaf om alle zwangere vrouwen tijdens de zwangerschap te vaccineren tegen kinkhoest en ook cocoonvaccinatie zoveel mogelijk toe te passen, heb ik in Vlaanderen de overheidsopdracht voor herhalingsinectingen tegen tetanus en difterie vervroegd stopgezet. De voorziene vaccins hiervoor werden vanaf 1 juli 2014 vervangen door combinatievaccins tegen difterie, tetanus en kinkhoest (dTp). Deze vaccins worden gratis ter beschikking gesteld van de vaccinatoren voor vaccinatie van zwangere vrouwen en andere volwassenen.

Bij het begin van die campagne werden de huisartsen en gynaecologen aangeschreven en ontvingen ze posters ("Gust, 1 maand oud en al 4 maanden beschermd tegen kinkhoest") en informatieve folders over vaccinatie tijdens de zwangerschap. Gynaecologen kregen voortaan ook de mogelijkheid om dTp-vaccins te bestellen. Deze folders zijn nog steeds verkrijgbaar.

Tijdens de Europese Vaccinatieweek in 2017 werd de nieuwe vaccinatiewebsite voor burgers gelanceerd (www.laatjevaccineren.be). Ook hier werd aandacht gevraagd voor vaccinatie tegen kinkhoest voor zwangere vrouwen en voor cocoonvaccinatie.

Ter gelegenheid van de griepvaccinatie in de herfst wordt deze vaccinatie mee onder de aandacht gebracht aangezien zowel griep- en kinkhoestvaccinatie aanbevolen worden tijdens de zwangerschap.

Binnen Zorg en Gezondheid werd een communicatieplan opgemaakt waarbij vaccinatie tegen kinkhoest bij zwangere vrouwen tweemaal per jaar aan bod komt; in het begin van het jaar en in het begin van de zomer. Hierbij wordt o.a. aandacht gevraagd voor deze vaccinatie in de gerichte tijdschriften, via online websites en sociale media. Daarnaast wordt ook ter gelegenheid van de griepvaccinatie het belang van kinkhoestvaccinatie meegenomen in het najaar.